

Virumaa Koostöökogu strateegia uuendamine ja tulevikualternatiivid

Küsitluse kokkuvõte

Virumaa Koostöökogu (VIKO) liikmete küsitlus toimus perioodil 28.02 – 05.03.2019. Küsitluse eesmärk oli saada ettepanekuid, millele strateegia uuendamise raames tähelepanu pöörata. Ühtlasi küsiti ka liikmete arvamust, kuidas võiks VIKO edasi liikuda peale käesolevat LEADER-tegevusperioodi võttes arvesse, et endine Kohtla vald on VIKO piirkonnast lahkunud. Kokku vastas küsitlusele 24 inimest, alljärgnevalt on välja toodud kõik vastused ning koondhinnang küsimuste lõikes.

1. Kuivõrd rahul olete VIKO strateegia senise rakendamisega? Palun põhjendage.

Vastused:

- Püstitatud eesmärgid on ilmselgelt täitmise etapis. Elanikkond väheneb ja selles osas pole VIKO tegevusega olnud võimalik suurt rolli mängida.
- Rahul. Põhisuunad on kindlasti olnud õiged ning aidanud kaasa piirkonna üldisele arengule ja loonud ettevõtete vahel erinevaid koostöökohti.
- Olen rahul. Vajalikud valdkonnad on kaetud.
- Olen rahul, sest strateegia oli hea ning hästi läbi mõeldud, tänu millele ei ole põhjust rakendamise kohapealt ka nuriseda.
- Rahul.
- Olen rahul. Kõik toimib ja on arusaadav.
- Väga rahul.
- Olen rahul, strateegias ettenähtud meetmed on olnud korduvalt avatud ja igapäev on olnud võimalus taotlusi esitada, et anda oma panus strateegias toodud eesmärkide elluviimiseks.
- Üldpilt tubli 3+, kuid midagi on puudu. Ei teki taotlejate vahel konkurentsi - kas meetmed ei sobi või on nii vähe inimesi piirkonnas, et see mõjutab ka taotlejate arvu, liiga bürookraatlik, et enne teen ise, kui taotlen.
- Põhiliselt rahul. Strateegia rakendamine on olnud tulemuslik.
- Olen rahul! Olemasoleva eelarve ja inimressursiga on tehtud väga head tööd.
- Senist strateegia rakendumist, võib pidada heaks. Läänud on kava kohaselt, miinuseks endise Kohtla valla lahkumine tegevusgrupi piirkonnast.
- Olen suhteliselt rahul, kuigi leian, et liiga suur osakaal toetustest on turismi edendamisel. Turism teadagi on väga hooajaline ning sõltub väga ka ilmast. Lisaks on turismisektori palgatase võrreldes teiste sektoritega madal. Selle tõttu leian, et peaks rohkem panustama ettevõtluse arendamisele.
- Rahul. Kõik on selge ja arusaadav.
- Olen rahul. Strateegia rakendusega on loodud töökohti ja majutusasutusi.
- Üsna rahul, välja arvatud MTÜ-de omaosaluse suurus. Sellega välistatakse väikeste MTÜ-de osavõtt.
- Võib olla rahul senise strateegia rakendamisega. Turismivaldkonnas on areng olnud tõusev, majutuskohti on tekkinud juurde, seikluskeskus uueneb pidevalt. Inimeste teadlikus tõusnud piirkonnast, reklaamiga tegeletakse hästi. Noori kaastakse tegevusse ja pakutakse erinevaid vaba aja veetmise võimalusi. Koostöövõrgustik toimib hästi, minu vaatenurgast.
- Olen rahul, sest võetud eesmärgid on hoitud ja liigutud edasi nende elluviimisega.
- Olen rahul.

- Asi toimib ja liigub. Tegevused on konkreetsed ja tulemuslikud ning asjaajamises ei ole liigset "vahtu". Turismisektor areneb.
- Väga rahul. Liigutakse sihikindlast seatud eesmärkide poole, tehes seejuures tõhusat koostööd.
- Olen rahul, tasakaal erinevate valdkondade vahel on tasakaalus. Eesmärgid on suunaga piirkonna tõhusale arendamisele. Mõõdikute kontrolli peaks kuidagi tõhustama.
- Väga rahul, tänu Leader toetusele on rajatud uusi ja huvitavaid objekte, mis on otseses seoses VIKO strateegiliste eesmärkidega.
- Hinne 4. Osad teemad oleme suutnud väga hästi tööle panna, aga nt innovatsiooni ja energiasäästu osas võiks tulemus parem olla.

Koondhinnang

Strateegia senise rakendamisega ollakse rahul või väga rahul. Leitakse, et valdkonnad ja suunad on hästi paigas ning üldine areng on toimunud. Arenenud on koostöö ja turismisektor. Samas ei ole strateegiaga suudetud mõjutada elanikkonna vähenemist, arenguruumi on nt innovaatilisuse ja energiasäästu teemal, samuti on konkurents vähenenud.

2. Millised on VIKO strateegia tugevused? Millega peab VIKO kindlasti jätkama?

Vastused:

- Tugevus on põhisuundadena turism, ettevõtlus, noored. Arendada ja jätkata tuleb kindlasti nutikate energialahenduste edendamiseks.
- Mõistlik oleks jätkata kohaturunduse ja Virumaa südame kaubamärgiga.
- Tugevused töökohtade loomine ja ettevõtlus. Jätkama peab kindlasti ettevõtluse toetamisega.
- Tugevuseks on ettevõtluse toetamine minu vaatevinklist. Seda tuleks jätkata.
- Piirkonnale väga hea.
- Väikeettevõtluse toetamine, mis tagab uute töökohtade loomise ja ettevõtluse mitmekesisuse piirkonnas. Sellele peakski jätkuvalt rõhku panema.
- Jätkusuutlike töökohtade loomisega.
- Tugevuseks on edukas ettevõtlusmeede ja turismi arendamise meede. Jätkama peaks kõikide meetmetega, võimalik, et on vaja muuta meetmete tingimusi.
- Virumaa Süda on saanud pisut tuntumaks, kuid nõuab väga suuri investeeringuid, et olla nähtavam ja strateegilist tegevuskava. Meil on eraldi taastuvenergia meede, mis näitab, et soovime panustada keskkonna teemadesse ja tõsta ka inimeste teadlikkust.
- Strateegia on keskendunud ettevõtluse toetamisele ja noortega tegelemisele. Nende suundadega peab kindlasti jätkama.
- Väikeettevõtluse toetamine, noorte tegevused piirkonnas, koostöö omavalitsusega.
- Tegevusgrupi liikmete, juhtkonna hea läbi saamine, koostöö, liikmete koondamine kokku saamisega.
- Kindlasti peaks jätkama ettevõtluse arendamisega, noorte ettevõtlikkuse tõusule suunatud tegevustega ning kogukonda hõlmavate kokkusaamiste, ürituste jm. läbiviimisega.
- VIKO peaks jätkama turismitoetamist ja energiasäästulahenduste toetamist.
- Turismiettevõtted teevad koostööd.
- Avatud meetmete ajakohasus on kindlasti üks tugevustest. Kindlasti on meetmete mõttes vaja jätkata nutikate energialahendustega - sest see on samm tuleviku poole.
- Kindlasti koostöö ettevõtjate vahel. Kindlasti võiks VIKO suunata kohaliku elanikkonda tarbima rohkem kohalike ettevõtjate teenust ja toodangut. Ehk võiks olla rohkem arutlemist

selle üle, mida vajaks meie piirkond juurde, millist toodet või teenust, missugused on külastajate arvamused, kui ta siit piirkonnast lahkub. Suunama noori ettevõtlusega tegelema.

- Virumaa süda võrgustik ja sellest tuleneva ühise identiteedi (arusaamise) loomine, sellega peaks jätkama.
- Tugevuseks on turismindus, mis on tuntud ka väljaspool Virumaad. Peaks suurendama liikmeskonda, rohkem ühisüritusi.
- Kuigi piirkonna eeldused inimlikust vaatevinklist ei ole väga suured (piirkond on sisuliselt ääremaa nii Lääne-Viru kui Ida-Viru poolt vaadatuna), on aru saadud, et piirkonna tugevus on inimestes ja piirkonna maastikulises eripäras. VIKO strateegia tugevus on minu arust eeskätt selles, et ei võeta omaks ääremaa staatust. Sellega peab VIKO ka jätkama. Anda välja signaale, et ka siin on võimalik. Otsida edasises koostöös välja uusi toimivaid lahendusi ettevõtluse, turismi, kolmanda sektori valdkonnas. Looduslik ja ka inimlik potentsiaal on tohutu ja on vaja see vaid toimima panna. Siin on olemas see, mis puudub suures osas Euroopas- puhas loodus (kuniks veel kõik piirkonna metsad pole maha võetud).
- Strateegia väljatöötamisel on osalenud enamus VIKO liikmetest. Strateegia on reaalne ja piirkonnale sobiv. Jätkama peaks kõikide kavandatud tegevustega.
- Sümpaatne on turismi- ja nutikate energialahendustele keskendumine. Näen ka seda, et noortemeede on 110% kasutuses. Samamoodi edasi! Pole põllumajanduse meedet, mis killustaks liikmeskonda.
- Ettevõtlus, turism, noored. Kindlasti peaks jätkama kõigi kolmega.
- Turismivõrgustiku areng nii taristu (hooned ja viidad jms) kui ka muus (giiditeenus, kaardid jms) osas on silmnähtav. Sellega tuleks kindlasti jätkata. Kuidagi peaks paremini tööle saama noorte aktiveerimise, ettevõtlikkuse kasvatamise.

Koondhinnang

VIKO strateegia tugevusteks peetakse eelkõige turismile panustamist, sh kaubamärgi Virumaa Süda ning vastava koostöövõrgustiku arendamist. Väga tähtsaks peetakse ka ettevõtlusmeetmesse panustamist. Üldjoontes peetakse kõiki seniseid suundasid oluliseks, sh noorte valdkonda ja energiasäästu. Eraldi väärtustena on välja toodud tegevusgrupi liikmete omavaheline hea koostöö ning asjaolu, et VIKO ei soovi olla ääremaa.

3. Millised on olnud VIKO strateegia rakendamise peamised väljakutsed?

Vastused:

- Ei oska vastata.
- Kuidas aktiveerida ja kaasata uusi liikmeid ning leida uusi ja värskeid ideid.
- Nutikate energialahenduste meede on olnud paras väljakutse.
- Leida need aktiivsed inimesed, kellel on idee ja vajadus selle rakendamiseks abi saada. Alati ei jõua info võimaluste kohta kõigini ja seda tuleb rohkem tutvustada.
- Tarbijate vähesus.
- Mikroettevõtete ja kolmanda sektori aktiivsuse säilitamine.
- Rohkem tuleks suunata tähelepanu uuenduslike kohalikul ressursil põhinevate teenuste ja toodete mitmekesistamisele.
- Taotlusi on vähe 3. meetmes, ka tingimuste muudatustest abi ei ole olnud. 5. meede ei ole vastanud ootustele, noored ise ei ole olnud taotlejad.
- Jätkan - taastuvenergia meede - kas on liiga keeruline või teadmatus, kuid taotlejaid väga vähe ja ei suuda planeeritud indikaatoreid täita. Parim mida välja mõeldakse on päikesepaneelid, kas see on kõik? Meil on noorte meede aga realselt ei ole noored taotlejad, Leader pole noortesõbralik meede ja meil on raske konkureerida Euroopa Noorte fondiga, mida VIKO

piirkonna noored aktiivselt kasutavad. Endine Rägavere vald jääb veidi eemale, pole väga palju aktiivseid liikmeid sealt kandist, kuid olemasolevad üritavad panustada. Nurin omavalitsuste poolt, et pole KOV-idel võimalik väga lihtsalt taotleda toetust. Mõne MTÜ etteheide, et taotlus % liiga madal ja kõik meetmed on suunatud ettevõtlusele. Turismimeetmes tuleb juurde ainult voodikohti, mitte uusi teenuseid. Muu ettevõtlus siiski madal osalus. Mis näitab, et piirkond võib olla liiga väike.

- Peamine väljakutse on seotud innovatsiooniga. Innovatsioon ja noored on peamised väljakutsed.
- Noortele suunatud tegevused. Noori on keeruline kaasata. Samuti väikeettevõtlusega tegelemiseks motiveerimine.
- VIKO ja piirkonna tuntuse suurendamine.
- Sellele oskab ehk vastata juhatus ja tegevjuhtkond.
- Mõne üksiku isiku omakasuks asja pööramine.
- Noorte projekte on vähe.
- Väljakutseks on võib olla saanud see, et taotlejate arv on jäänud kesiseks. Võib olla on selle põhjuseks ka MTÜ-de vähene osavõtt. Sisuliselt on kõik soovijad rahastuse ka saanud - kuid see tähendab, et ei teki konkurentsi ning äriplaanide kvaliteet käib alla (kui ma nagunii raha saan, milleks siis pingutada?)
- Ettevõtjate teavitamine toetuste saamise võimalusest, nende julgustamist. Noorte ja elanikkonna kaasamine tegevustesse. Muidugi on veel tundmatu valdkond nutikad energialahendused.
- Töökohtade loomine, kahaneva rahvastikuga piirkonnas.
- Et oleks piisavalt töökohti, toetada ettevõtlust.
- Isiklikust vaatevinklist ei oska kommenteerida, kuid ilmselgelt jääb enamus asju kinni selle taha, et ei suudeta piisavalt suurelt mõelda ja piisavalt teha koostööd teiste piirkonna ettevõtetega.
- Tavalikmena tundub kõik väga hästi toimivat. Kui iga liige suudab endale väljakutsed esitada, mis haakuvad VIKO strateegiaga ning nendega hakkama saada, siis peaks ühine väljakutse olema ka seljatav.
- Töökohtade loomine. Seetõttu paningi ette 1. punktis, et selle mõõdiku täitmist peaks kuidagi olema võimalik jõulisemalt kontrollida või mõjutada...
- Nutikad energialahendused.
- Väheaktiivse elanikkonna kaasamine.

Koondhinnang

Selgelt peetakse väljakutseks taotlejate vähest aktiivsust ja konkurentsi – praktiliselt kõik taotlused saavad ka rahastatud. Nutikate energialahenduste meede ei ole rakendunud soovitud, samuti on ei ole noorte meetmes noored ise taotlejateks. Väljakutseks on ka kestlike töökohtade loomine ning selle seire ja vähene uuenduslikkus.

4. Mida tuleks praeguses strateegias muuta või täpsustada?

Vastused:

- Eesmärgina on olnud ka kogukonnale vajaliku elukeskkonna kvaliteedi kujundamine. Kohati tundub, et tuleks pöörata tähelepanu ettevõtluse ja töökohtade eelistamise kõrval pigem olemasolevate väärtuste säilitamisele - kogukonnale rahuldust pakkuv elukeskkond, looduskeskkond kus väärtustatakse liigirikkust, jätkusuutlikkust. Suures plaanis on olulised väärtused, mida mõne üksiku ettevõtja eduloo ja paari töökoha loomise või säilitamise eesmärgil ei saa ohvriks tuua. Väärtus pole iga hinna eest mõne töökoha loomine, vaid

väärtusliku elukeskkonna säilimine ja sellele lisandväärtuse loomine. Kuidas seda strateegias väljendada, jätan hetkel spetsialistidele mõelda, lahendada.

- Energiatõhususe meetmest võiks loobuda. Eesmärk peaks olema, et iga investeering mis tehakse, on energiatõhus ja seda ei pea eraldi välja tooma.
- Jätaks välja nutikad energialahendused ning annaks võimalusi rohkem kolmandale sektorile.
- Strateegia üldises plaanis ei vaja põhjapanevaid muudatusi. Ehk tuleks üle vaadata tingimused ja nõuded taotlejatele/projektidele.
- Muuta paindlikumaks.
- Täpsustada ühe taotluse raamides ellu viivate tegevuste spektri suurus (ei ole normaalne kui taotlus käsitleb endas näiteks üheaegselt tegevusi lume lükkamisest kuni muru niitmiseni, mistõttu soovitakse soetada "peenikest" puid äärest ääreni).
- Betooni vähem raha, keskenduda teenuse kvaliteedi tõstmisele.
- Programmiperiood lõpeb, järgnevad taotlusvoorud on võimalik välja kuulutada jääkide ja odavnemiste arvelt, aga see on väga väike summa. Ei ole mõistlik muuta meetmeid ja tingimusi. Raha uue strateegia elluviimiseks puudub. Seoses endise Kohtla valla lahkumisega tuleks üle vaadata strateegias toodud indikaatorid ja sihttasemed mida ei ole võimalik täita.
- Indikaatoreid, et me suudaksime nad täita. Piirkonda. Lisada tulevikuvision, et teaksime üheskoos, kuidas edasi. Tulevikus mõelda, kas meil on vaja 2 pehmet meetet.
- Nutikad energialahendused pole olnud piisavalt innovaatilised ja selle meetme teadlikkust tuleks tõsta. Otsida rohkem rahvusvahelist partnerlust selles valdkonnas.
- Turismimeetmes võiks piirata puhkemajade ehitust. Taoliste puhkemajade ehitust, mille projektid ei ole just selleks ettenähtud teenuse pakkumiseks. Puhkemajade ja elumajade piir on olematu. Turismiteenust pakkuv majutusasutus peaks olema ka vastava projekti ja tingimuste alusel ehitatud.
- Meetmetes 1, 2, 3 võiks toetuste määra tõsta.
- Rohkem panustada ettevõtluse toetamisele. Väikeettevõtted, mis nt midagi toodavad või töötlevad ei sõltu hooaegadest ja ilmast ning ettevõtluseks soetatud nt seadmed täidavad ainult seda eesmärki milleks nad on soetatud. Muuta: turismi meetmes peaks toetama ainult nende majutusasutuste rajamist, mis oma planeeringult sobiksid ainult seatud eesmärgi saavutamiseks. Ehk sobiksid ainult majutusteenuse pakkumiseks. Oma planeeringult eramaja tüüpi "majutusasutuste" ehitamine toetuste eest, võiks olla muudetud strateegias välistatud. Pigem suunata toetusmeetmete vahendid otseselt ja üheselt mõistetavate turismi või ettevõtluse tegevuste toetamiseks.
- Ei oska öelda.
- Tuleks vähendada tegevusgrupi poolseid tingimusi.
- Jätkuvalt arvan, et muuta tuleb MTÜ-de omaosaluse määra. Vähemalt saaksid siis väikesed MTÜ-d taodelda raha mõne väiksema projekti jaoks. Suurte projektide jaoks ei ole nagnüü ka väiksem omaosaluse määr piisavalt väike. OÜ-d ei pea kartma, et MTÜ-d nende raha ära võtavad.
- Strateegias võiks rohkem panustada piirkonna kompetentside tõstmisele. Eelnõustamine projektitaotlemisel VIKO töötajate poolt võiks olla kohustuslik ning taotlejal peaks olema kohustus tulla oma projekti esitlema. Hindajale on see väga oluline.
- Leida rohkem seoseid teiste meetmetega, millest sünergiata saada, eelkõige kohaliku toodangu kohapealne väärindamine.
- Olen praeguse strateegiaga rahul, läheb ju hästi.
- Võiks täpsustada turismisektori arengut ja arenguvajadusi (vajadust erinevate teenuste järele). Samuti oleks väga vajalik ka sellise info andmine, milliseid teenuseid oleks piirkonnas juurde vaja (nt. kasvõi iluteenuste turg jms). Ollakse harjunud, et teatud teenuse saamiseks tuleb

"pealinna" sõita, kuid miks mitte ei võiks edukalt toimida need teenused kohapeal (hea näide nt. Laane Auto Sondas).

- Olulisteks muutusteks põhjust ei näe.
- Pole hetkel aega strateegiat lahti võtta, seega pole ma siin vist eriti abiks.
- Uuenduslike ja keskkonnasõbralike energialahenduste rakendamine kõikides valdkondades. Mõte on hea aga teostus on jäänud kesiseks.
- Oluliselt ei muudaks midagi.

Koondhinnang

Üldjoontes leitakse, et midagi suuremat pole põhjust hetkel strateegias muuta, kuna senine plaan on toimunud ning samas on ka perioodi lõpuni jäänud vähe aega. Samas peetakse selgeks väljakutseks energialahenduste meetme tulemuslikumat rakendamist, sh on ka ettepanekuid, et sellest meetmest võiks üldse loobuda. Ettepanekutena on välja toodud ka MTÜde omaosaluse vähendamine ning toetuse maksimummäärade suurendamine, samuti kompetentside meetme ühendamine ning tingimuste ülevaatamine.

Fookuse puhul peetakse oluliseks keskendumist teenuste kvaliteedi arendamisele ning vähem nn betoonile. Laiema teemana on tehtud ettepanek, et strateegia võiks keskenduda ka olemasolevate väärtuste ja elukeskkonna säilitamistele, mitte ainult uutele algatustele.

5. Kuidas on VIKO strateegia rakendamine muutnud piirkonna ühist kuvandit ja koostööd?

Vastused:

- Omavaheline koostöö on kindlasti paremaks muutunud: valdkonna inimesed on omavahel tuttavaks saanud ja see loob uusi koostöökohti.
- Väga positiivne on ühine turundus. Koostöös peitub jõud.
- Piirkond on saanud juurde palju positiivset kuvandit. Eriti lõpupoole, kui minu (meedia tavatarbija) jaoks justkui hoogustus edulugude rääkimine ja jagamine. Ilmselt oli seda ka varem, kuid tänu haldusreformile said ka piirkonna edulood rohkem kajastust.
- Ainult paremaks.
- Turismi ja toitlustuse koostöö tundub olema rohkem üksteisega sidunud. Ühistegevus on suurem.
- Piirkond on nähtavam ja teenuste pakujate koostöö on väga hea.
- Strateegia rakendamine on olnud eriti edukas turismiettevõtjate võrgustumisel ja ühise kaubamärgi Virumaa Süda alla koondumisega. Toitlustus- ja majutusettevõtete koostöö on paranenud.
- Meile endale siin tundub, et väga lahe ja üksmeelne organisatsioon. On tõusnud Virumaa Süda piirkonnamärgi tunnus - me arvame, aga mõõtnud pole, uurinud pole, kas teatakse. Turismiteemad on paremini käivitunud, kuna huvitatuid on olnud piisavalt on tehtud suured investeeringud, viidamajanduses, infotahvlid, trükised, mille elluviimise ja tasumise on teinud VIKO (võtnud vastutuse), 10% omaosaluse tasuvad osalejad. See on väga suur töö selleks, et piirkonnas toimuks tasakaalustatud areng kõikjal. Ettevõtlushommikud käivitusid, loodame, et ka sealt koorub midagi asjalikku ja püsivat. Omavaheline koostöö suureneb, kui inimesed tunnevad teavad üksteist, kes mida pakub jne. Aga ka konkurents on olemas, mis vahel ettevõtjate koostööd pärsib.
- Strateegia rakendamine on arendanud kolme sektori koostööd. VIKO kuvand on paranenud ja nähtav.

- VIKO piirkond on muutunud nähtavaks. Võrreldes teiste Eesti tegevusgruppidega on siin tehtud väga palju just väljapoole suunatud tegevustega. Koostöö ettevõtjate vahel on muutumas paremuse poole. On leitud üksteist üles ja tehakse omavahelist koostööd.
- VIKO-st teatatakse ja tunnustatakse.
- Kindlasti on juurde tekkinud turismiteenuse pakkujaid ja on laienenud turistidele pakutavate teenuste arv. Piirkonna ühise koostöö arendamiseks on palju ära tehtud ja on palju veel teha. Aga areng on positiivne ja hea on nähe, et üha rohkem inimesi tuleb tegevustega kaasa (Ettevõtjate hommik, mis üllatas positiivselt osalejate arvu tõttu).
- Palju paremaks, kuigi koostöö on olnud alati piirkonnas hea.
- Tänu VIKO strateegia rakendamisele on tuntuks saanud Virumaa süda, mis reklaamib kogu piirkonna turismi.
- Minu arust on VIKO teinud ära tohutu töö piirkonna tuntuse suurendamisel. Eriti Ida-Virumaa suunal.
- Koostöö on hea, kuid alati võiks parem olla. Ettevõtjate hommikud kindlasti parendavad olukorda. Kuvandi loomisega on palju tegeletud ja võib rahul olla, kuigi sellega peab tegelema pidevalt ja järjekindlalt. Turismimessil oli kuulda arvamust, et meil siin idas elavad ju ainult venelased ning kardetakse siia tulla.
- On muutnud positiivselt, tuleb jätkata.
- Vastavalt rahalistele vahenditele on muudetud meie piirkonna kuvandit ja on ka märke heast koostööst.
- VIKO toimimine on hoidnud üleval sünnise piirkonna ettevõtluse identiteeti. Näiteks on hea teada, et siin "pärapõrgus" (nagu tihti tavatsetakse öelda) on veel keegi, kes tegutseb ja päris edukalt. Hoiab piirkonna inimesi ja ettevõtteid ka puht vaimselt üleval, lisaks siis erinevate toetusvõimaluste saamine. Koostöö on kinni ikka persoonides ja tundub, et koostöö toimib paremini VIKO idapoolses osas.
- Koostöö on püsiv ja tulemuslik. Piirkond saab pidevalt tuntuks.
- Näen kõrvalt, et VIKO on Ida-Virumaa teistest tegevusgruppidest kõvasti ühtsem ja koostööaltim. Kui juba hakkavad teised väljapoolt aru saama, mis Virumaasüda, siis teistel sellist eristumist pole. Väga tubli - nii edasi!
- Positiivses suunas. Koostööna valminud piirkonna info-kaardid on suurepärase näide tervele Eestile.
- Väga positiivselt nii kuvandit, kui ka koostööd. Aga alti saab veel paremini. Mitteturismivaldkonna ettevõtjate koostöö nt võiks paremini töötada. Ettevõtlushommikud peaksid sel suunal muudatuse tooma.

Koond hinnang

Piirkonna ühise kuvandi ja koostöö osas leiavad eranditult kõik vastajad, et see on muutunud oluliselt paremaks. Positiivseks peetakse turismikoostöö ja kaubamärgi „Virumaa Süda“ kõrval ka VIKO sisest koostööd laiemalt aga ka nt ettevõtlushommikute korraldamist. Küsimuseks on, kas ja kuidas piirkonna ja kaubamärgi tuntust mõõta.

6. Kuhu suunas võiks VIKO tulevikus laieneda, eeldades, et jääme keskseks tegevusgrupiks Virumaal?

Vastused:

- Strateegia peaks arvestama looduskeskkonna ja elukeskkonna säilise ja parandamisega. Ettevõtluse ja turismi edendamine ei ole eesmärk omaette. Loodus- ja elukeskkond on alustalad mis on eelduseks, et elu sellel alal jätkub ja edeneb. Kindlasti on haridus kogukonna ja elukeskkonna jätkusuutikkuse osa. Mainimist väärrib ka jäätmemajandus ja taaskasutus.

- Ei oska öelda.
- Endine Kohtla vald.
- Mis Virumaa all mõeldakse. Aga selle küsimuse üle tuleb mõelda, hetkel konkreetsed vastused puuduvad.
- Pühenduda rohkem noortele.
- Ma ei leia, et liigne laienemine oleks vajalik ja otstarbekas. Liialt laiali valgudes kaob tegevustes sidusus.
- VIKO peaks jääma iseseisvaks ja sõltumatuks.
- Arvestame reaalsusega ja ootame ära uue uue programmiperioodi määruse, mis määrab tegevusgruppidele seatud tingimused. Eelistan ühineda lääne suunas.
- No ideaalis jääme paigale ja kõik soovivad meie külge ennast haakida ja tekib tohutult suur ja põnev organisatsioon nimega Virumaa Koostöökogu. Aeg on näidanud, et ida pool on asjaajamine teistsugune ja läänes omamoodi, kuid areng toimub pigem siis, kui lääne poolt toimub laienemine.
- VIKO võiks saada keskseks tegevusgrupiks Virumaal. Selleks tuleb enda tugevused esile tuua ja aktiivselt külgnevate piirkondadega võimalusi arutada. Otsuste tegemisel peavad saama osaleda kõik liikmed, mitte ainult omavalitsused.
- Väikeettevõtlust ja töökohtade loomist tuleb jätkuvalt toetada ja arendada. Sel juhul on kohalikel noortel ja ka täiskasvanutel motivatsioon jääda piirkonda ja mitte lahkuda siit kohtadesse, kus on rohkem tööd.
- VIKO võiks laieneda Vinni ja Viru-Nigula valla suunas, Kiviõli linna peaks saama ka tegevusgruppi kuidagi saama.
- Kindlasti peaks kaasama Kiviõli. (ettevõtlus, noored jm).
- Rohkem ida suunas aga see minu isiklikust huvist :)
- Tuleks ühineda Virumaa läänepoolsete tegevusgruppidega.
- Vägisi pole kuhugi laieneda. Enne peab huvilisi tekkima. Arvan, et kõigile soovijatele tuleb võimalus anda.
- Mõlemale poole, itta kui läände.
- Logistiliselt on loogiline lääne või ida poole, lõuna poole keerulisem.
- Võiks laieneda lääne poole.
- Ambitsioonikas variant oleks endaga liita praegune üüratu Vinni valla territoorium, mis on valdavalt samade eeldustega kui VIKO ja mis oma olemusliku poole suhtes kuulub pigem VIKO alla kui Partneritesse. Mõelda tasuks ka Viru-Nigula Valla territooriumi liitmisele. Samuti väga perspektiivne ala ja võrgustikuna toimiks paremini VIKO alla.
- Kas peab laienema? Tuleb jälgida arenguid ja vastavalt sellele käituda.
- Kurb, et nüüd Kohtla taas libises KIKO alla, juhul, kui see on võimalik, siis pigem laieneda Lääne-Virumaa poole. Ja laienemine on ka ju sügavuti, ehk kutsuda kohalikke ettevõtjaid rohkem liituma VIKOga. Uus veri, uued mõtted laua ümber.
- Võiks jätkata olemasolevat suunda (turism - seikluslik piirkond on teostatav ka ilma Kohtla vallata).
- Lääne-Viru suunal sujub tänasel päeval vist koostöö paremini, ehk siis sinna.

Koondhinnang

Küsimust mõisteti kaheti – vastati nii strateegia suundade osas kui ka piirkonna geograafilise aspekti osas. Geograafilise suuna osas selget ühtset nägemust ei ole. Mitmel juhul toodi välja, et VIKO ei peaks vägisi kuhugi laienema, oluliseks peetakse, et VIKO jääks keskseks tegevusgrupiks Virumaal. Leitakse, et Kiviõli linn tuleks kaasata, kuid lääne või idasuunas liikumise osas ühtset arvamust pole.

7. Muud ettepanekud, soovitused

Vastused:

- Suurendada fookust keskkonna parandamisele - loodus- ja elukeskkond, jäätmemajandus, taaskasutus.
- Hetkel puuduvad.
- Ei ole. Ainult edu edaspidiseks Virumaa keskse tegevusgrupina :)
- Hetkel kõik OK!
- Edu meile ja julgeid otsuseid!
- Meie kompaktsuses ja töökuses peitub meie jõud?!
- Ei ole.
- VIKO juhatusel peaks olema üksmeelne tegevusplaan.
- Tegevusgrupi tegevuses on põhiline osaleda ja mõelda oma peaga. Uue perioodi tegevusgruppide formeerimisel on tänastel suur võimalus kaasa rääkida kõigil.
- Hetkel ei oska ettepanekuid rohkem teha.
- Jätkata senist joont.
- Kohe ei oskagi.
- Noorte meede üle vaadata, et oleks taotlejaid.
- Endine Rägavere vald on minu arvates natuke isolatsiooni jäänud. Vähemalt tundub, et suurem osa koostöö ja muudest projektidest on suunal Tallinn-Narva- ehk siis Ida-Virumaa. Me ei olegi sellel trassil, kuid kuidagi võiks siiski kaasatud olla. Võib olla pole me ise piisavalt aktiivsed. Aga me areneme ja püüame :)
- Jätkake samas vaimus! Teiste Leader tegevusgruppidega võiks olla ka ehk koostöö suurem.
- Kui strateegia uuendamisega teha samasugune samm edasi, kui eelmiste uuendamisega, on kõik hästi.
- Juhile ja juhatusle julgeid pealehakkamisi ja tänud tehtu eest.
- Kadri on väga tubli ja teinud ära tohutu töö kogu kellavärgi töös hoidmisel. Loodan, et see samas vaimus ka jätkab, sest kõik mis positiivne ja edasiviiv, on ikka kellegi konkreetse töö ja inimeste koostöö tulemus
- VIKO toimib nii hästi, et soovitusi saab jagada pidevalt kui peaks kellelgi see vajadus tekkima. Seetõttu soovitusi ei jaga vaid soovin, et juhtidel ning liikmetel jätkuks jõudu ja vastupidavust edasi toimetada.
- Ei muud, kui samamoodi edasi!
- Loodetavasti jääb hea tõe saanud koostöö püsima ka peale Leader lõppu.
- VIKO on väike, aga tubli. Nii jätkata!

Koond hinnang

Vastajad leiavad, et VIKO on teinud head tööd ja liikunud õiges suunas („väike aga tubli“). Ettepanekute osas toodi välja suurema tähelepanu pööramist (elu)keskkonnale ning ka endise Rägavere valla suuremat kaasamist.

Kokkuvõtte koostas

Mihkel Laan
OÜ Cumulus Consulting
mihkel.laan@cumulus.ee
5297984